VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Sukupuolikysymys toisen asteen ammatillisten oppilaitosten nuorten valinnoissa

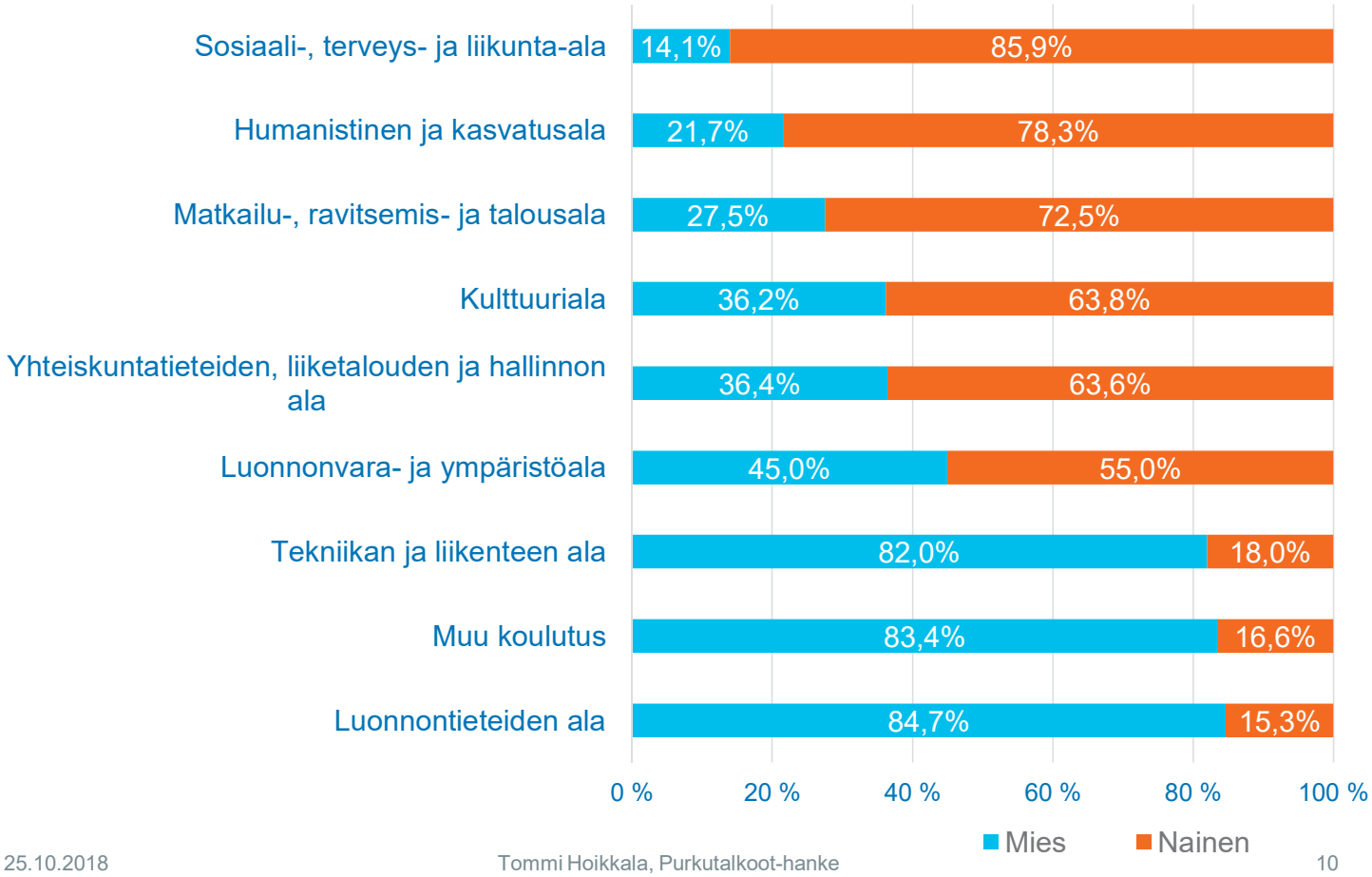
25.10.2018 I Tutkimusprofessori Tommi Hoikkala
Purkutalkoot-hanke, VN TEAS

Purkutalkoot-hanke

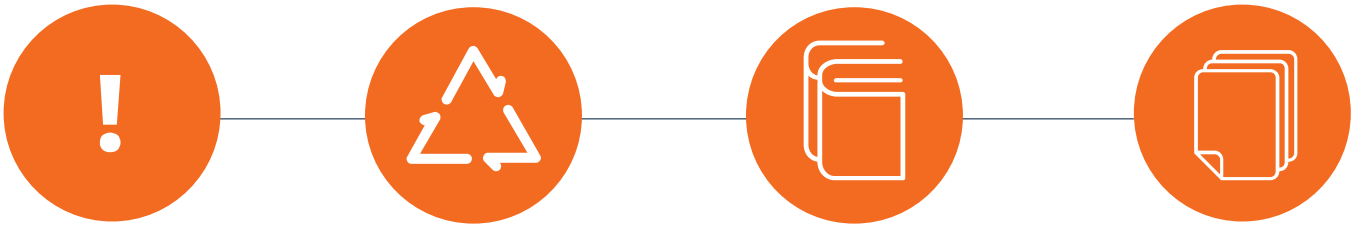
- Toteuttajat Nuorisotutkimusseura ja Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus
- Hanke tutkii nuorten sukupuolittuneita koulutusvalintoja
- Tavoitteena on selvittää nuorten ammatillisten koulutusvalintojen taustalla olevia tekijöitä ja sitä, miten voitaisiin edistää nuorten hakeutumista omalle sukupuolelle epätyypillisiksi ajatelluille aloilla
- Hanke on monimenetelmälllinen tutkimus, jossa rekisteri- ja kyselyaineistojen tuloksia syvennetään haastatteluaineistolla

Alle 30-vuotiaiden ammatillisen toisen asteen uusien opiskelijoiden koulutusvalintojensukupuolijakauma koulutusalan 8-portaisella luokituksella vuodelta 2014.

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Miten aihetta lähestytään?

#1 ONGELMA

MITEN ASETELMA PYSTYTÄÄN MUUTTAMAAN?

#2 AINEISTOT

BAROMETRIAINEISTOT
Amisbarometri, Nuorisobarometri

REKISTERIAINEISTOT
Vipunen, Tilastokeskus

NUORET AJASSA - HAASTATTELUAINEISTO

UUSIA HAASTATTELUAINEISTOJA

META-ANALYYSI
Kirjallisuus

#3 JULKAISUT

POLICY BRIEF KEVÄT 2018
Julkaistu, Policy Brief 18/2018

POLICY BRIEF KEVÄT 2019

LOPPURAPORTTI KEVÄT 2019

#4 MUUTA

TIETOPAKETIT JA KOULUTUKSET OPINTO-OHJAAJILLE JA OPETTAJILLE

INFOGRAAFIT

TUTKIMUSPÄIVÄT JA PUHEENVUOROT

SOME-VIESTINTÄ

Hankkeen eteneminen

Tutkimus-tuloksia:

EPÄTYYPILLISELLE ALALLE HAKEUTUMISTA LISÄÄVÄT TEKIJÄT:

NAISET

Vanhempien koulutus- ja ammattiasema:

Äidin epätyypillinen koulutus

Vanhemmilla vain perusasteen koulutus

Iän ja elämänvaiheen tekijät:

17 tai 18 vuoden ikä koulutusta aloittaessa

Harrastukset:

Rakentelu

Pelaaminen (konsolilla, tietokoneella, puhelimella)

Alueelliset tekijät

Teollisuuden ja rakentamisen toimialojen suurempi osuus kotipaikkakunnan elinkeino-rakenteessa

MIEHET

Vanhempien koulutus- ja ammattiasema:

Isän epätyypillinen koulutus

Iän ja elämänvaiheen tekijät:

16 vuotta korkeampi ikä koulutusta aloittaessa

Äidinkieli:

Äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi

Harrastukset:

Kuvataide

Ompelu, neulominen, virkkaus

Kirjallisuus (lukeminen vapaa- ajalla)

Alueelliset tekijät:

Kotipaikkakunnan työmarkkinoiden suurempi koko

Muuttaminen koulutuspaikka-kunnalle

EPÄTYYPILLISELLE ALALLE HAKEUTUMISTA VÄHENTÄVÄT TEKIJÄT

NAISET

Vanhempien koulutus- ja ammattiasema:

Isän epätyypillinen koulutus

Vanhemmilla yliopistokoulutus

Äidinkieli:

Äidinkieli muu kuin suomi

Harrastukset:

Musiikki (esim instrumentin soitto)

Elokuvat, teatteri, konsertit ja taidenäyttelyt

Kirjallisuus (lukeminen vapaa-ajalla)

MIEHET

Vanhempien koulutus- ja ammattiasema:

Äidin epätyypillinen koulutus

Harrastukset

Elokuvat, teatteri, konsertit ja taidenäyttelyt

Pelaaminen (konsolilla, tietokoneella, puhelimella)

Tulokset pohjaavat Amisbarometri 2015 –aineistoon, sekä tilastokeskuksen rekisteriaineistoon. Kaikki tulokset taustoineen luettavissa kokonaisuudessaan julkaisusta Policy Brief 18/2018

Miten nuoret tekevät valintojaan? – havaintoja laadullisesta aineistosta

- Keskustelussa vähälle huomiolle jääneet koulutusinstituutioiden ulkopuolelle jäävät tekijät, kuten kaverisuhteet, harrastukset, alueelliset perinteet sekä muut sosiaaliset ja kulttuuriset ilmiöt [huom. ryhmäilmiö]
- Nuorten koulutusvalinnat ovat kaukana ”ihanteellisista” ja perustuvat usein lyhyen aikavälin tarkasteluun, jossa fokus vallitsevissa olosuhteissa
- Nuoret puhuvat työntö ja veto –vaikutuksista, eli he arvioivat erilaisia vaihtoehtoja perustuen asioihin joita he haluavat / eivät halua

Miten nuoret tekevät valintojaan ja mitä tulisi tehdä?

- Nuorten sukupuoleen liittyviä toimintamahdollisuuksia opinnoissa ja työelämässä rajaavat ennen kaikkea aikuiset, esim. opettajat, työelämän edustajat, asiakkaat
- Jo perusasteen koulutuksen aikana nuorille tulisi vahvistaa näkemystä siitä, että eri ammatit ovat sukupuolesta riippumattomia
- Nuoria tulee rohkaista ja sille pitää löytää taloudelliset resurssit niin koulussa (ohjaus) kuin vapaa-ajan toiminnassa
- Tarvitaan nuorten koulutus- ja ammatinvalinnan uutta pedagogikkaa, jossa hyödynnetään ryhmäilmiöitä

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Kiitos!

Lisätietoja:
tommi.hoikkala@nuorisotutkimus.fi
purkutalkoot.wordpress.com

NUORISOTUTKIMUSSEURA RY.
NUORISOTUTKIMUSVERKOSTO

OPISKELUN JA KOULUTUKSEN TUTKIMUSSÄÄTIÖ